

Drieëntwintigste Internationale Taalkunde-Olympiade

Boekarest (Roemenië), 26 juli – 2 augustus 2026

Oplossingen van de opgaven van de individuele wedstrijd

Opgave Nr 1. Klinkers (V): [i, u, ə, a] ↔ ⟨i, u, e, a⟩.

Medeklinkers (C):

- stemloze stopklanken (T): ⟨p, t, c, k, q⟩

← [p, t, c, k, q]

* vóór V of Z

* bij verlenging

(in de reeks T.T)

← [p^h, t^h, c^h, k^h, q^h]

* vóór S

* aan het wordeinde

- stemhebbende wrijfklanken (Z):

[v, ʒ, z, ʁ, ʁ] → ⟨v, l, s, g, r⟩

Tussen T en Z (in willekeurige volgorde)

wordt □ geschreven.

- sonoranten (N): [m, n, ŋ, j] ↔ ⟨m, n, ng, y⟩

- stemloze wrijfklanken (S): [f, ʃ, s, x, ɣ]

→ ⟨v, l, s, g, r⟩

* na S

* na T

* vóór T

→ ⟨vv, ll, ss, gg, rr⟩

* tussen twee V

* tussen V en N

(in willekeurige volgorde)

* vóór S

Klemtoonpatroon:

- Als de eerste lettergreep de structuur (C)VC heeft, wordt deze beklemtoond; anders de tweede lettergreep is beklemtoond.

- De klemtoon valt op elke tweede lettergreep na de eerste lettergreep, behalve de laatste lettergreep.

- Als (C)V beklemtoond is: ${}^1(C_1)V.C_2 \rightarrow \begin{cases} {}^1(C_1)V:C_2 & (\text{als } V = a, i, u) \\ {}^1(C_1)VC_2.C_2 & (\text{als } V = ə) \end{cases}$

- Alleen in ACJ: $\dots(C)VC.{}^1(C)V.(C)V(C)\dots \rightarrow \dots{}^1(C)VC.(C)V.{}^1(C)V(C)\dots$ (het patroon wordt herstart).

(a)

1.	[¹ məʃ.qu. ² ʒəʒ.ki. ³ ux.ta]	melquleliurta
2.	[qa. ¹ ja:pix. ² ka:ni]	qayapigkani
3.	[ta. ¹ ʃi:xaq ^h]	tallirraq
4.	[¹ kəx.sa. ² iʃ.ku.taq ^h]	keggsailkutaq
5.	[¹ cup.ʒa. ² ʃax.tuq ^h]	cup ² gallagtuq

(NS)

(b)

6.	aartartuq	[a. ¹ aʃ.taʃ.tuq ^h]
7.	akekataki	[a. ¹ kək.ka. ² ta:ki]
8.	negavgun	[nə. ¹ ʒav.ʒun]
9.	atasuak	[a. ¹ ta:zu.ak ^h]
10.	ner'ciquq	[¹ nəʒ.ci.quq ^h]
11.	alikenritaqa	[a. ¹ ʒi:kən. ² ʒi:ta.qa]
		[a. ¹ ʒi:. ² kən.ʒi. ³ ta:qa]
12.	neqlinrrarmek	[¹ nəq ^h .ʃin. ² ʃax.mək ^h]

(NS)

(ACJ)

Opgave Nr 2.

- (a) 1. **kpêdê** — C. *een noot die zwart wordt na het roosteren*
 2. **kpêdêkpêdê** — A. *zwart*
 3. **kpaapî ntóó** — B. *uitermate wit*
 4. **kpaapî tp:oo** — G. *kuiken van de witte kaketoë*
 5. **nkéli tp:oo** — D. *klein schip*
 6. **tpile kpaapîkpaapî** — F. *wit ding*
 7. **yi yâa taataa** — E. *de boom heeft rode bladeren*
 8. **chêêpî mbwii miyó** — M. *twee lange en dunne stenen*
 9. **kinikini** — K. *vettig*
 10. **lîmî k:ii** — N. *snel* (“zoals een bliksemflits”)
 11. **mty:aa** — P. *zoet*
 12. **mty:aa wee** — H. *bij (znw.)*

- (b) 28. **k:ii** —
 • *bananenplant*
 • *zoals, vergelijkbaar met*
 29. **kpaapî** — *witte kaketoë*
 30. **kîgha** — *rijp*
 31. **mty:aa** — *honing*
 32. **nkéli dnye** — *Engelse taal*
 33. **ngwolo** — *oog*
 34. **kémi kîgha nt:uu** — *rijpe mango*

- (d) 35. **kpaapî tp:oo kpaapî tp:oo** — V. *(jonge Napoleonvis)*
 36. **mbóó** — II. *(hemel)*
 37. **mbóó nté** — VI. *((licht)blauw* [lett. ‘zoals de hemel’])
 38. **mbóó p:uu nkéli** — IV. *(vliegtuig* [lett. ‘schip in de hemel’])
 39. **pê pê** — I. *(duizendpoot)*
 40. **taa** — III. *(rode papegaai)*

- (e) Elementaire kleurtermen (voor zwart, wit, rood) worden uitgedrukt door reduplicatie van zelfstandige naamwoorden voor voorwerpen van die kleur. Andere kleuren (groen, geel, blauw) worden door vergelijkende frasen uitgedrukt (‘zoals verse boombladeren’, ‘zoals een rijpe bananenvrucht’).

13. **nkéli chêêpî pâa** — I. *brokken ijzer*
 14. **nkéli pi** — J. *Europeaan, buitenlander*
 15. **tpile wee** — L. *insect*
 16. **yi mbwii** — O. *stok, tak*
 17. **kémi nt:uu** — Y. *(onrijpe) mango*
 18. **k:ii miyó** — X. *twee bananenplanten*
 19. **nkéli mbwaa** — Q. *alcoholische drank*
 20. **ngwolo nt:uu** — S. *oogbol*
 21. **mbwaa** — Z. *water*
 22. **mwi pê** — U. *darmworm*
 23. **tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii** — AA. *gele slang*
 24. **pi mbwii** — V. *lang en slank persoon*
 25. **pi ntóó** — R. *lijk, kadaver*
 26. **tpile pê yi kuu yâa k:ii** — T. *groene slang*
 27. **yi pâa** — W. *boomstammen*

- (c) BB. *(zijn) zoon* — **tp:oo**
 CC. *groen* — **yi kuu yâa k:ii**
 DD. *vet (znw.)* — **kini**
 EE. *vers, rauw* — **kuu**
 FF. *(onrijpe) vrucht* — **nt:uu**
 GG. *zwarte persoon* — **pi kpêdêkpêdê**
 HH. *Rossel-eiland* — **Yéli**

Opgave Nr 3. Meervoudsformen van zelfstandige naamwoorden worden niet op een consistente manier van enkelvoudsvormen afgeleid.

Voornaamwoorden:

ki= — 1e persoon ev.v

kia= — 2e persoon ev.v

nu= — 3e persoon ev.v

Werkwoord:

- stam-**kura**: realis (verleden tijd)
- stam-**rii**: irrealis (toekomende tijd)

Aanwijzende voornaamwoorden (D):

iina — ev.v

iipi — beziend mv.v

imi — onbeziend mv.v

Woordvolgorde (realis):

- $S \ V \begin{pmatrix} O \ (IO) \\ (IO) \ O \end{pmatrix}$ (S — onderwerp, V — gezegde, O — lijdend voorwerp, IO — meewerkend voorwerp)
- D N (N — zelfstandig naamwoord)
- X Y (X — bezitter, Y — bezit)
- $D_X \ Y \ X$

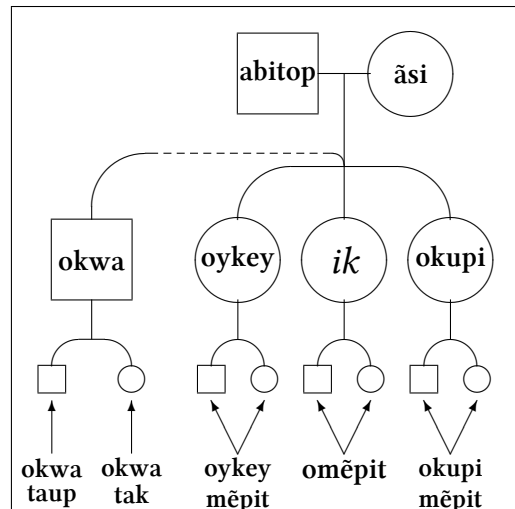
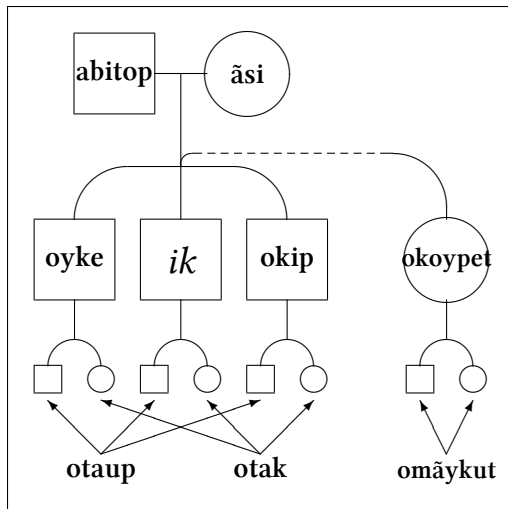
Woordvolgorde (irrealis): de naamwoordelijke woordgroep direct na het werkwoord wordt geheel of gedeeltelijk verplaatst.

realis	→	irrealis
S V N	→	S N V
S V X Y	→	S X Y V
S V D N	→	S D V N
S V D_X Y X	→	S D_X Y V X
(niet gegeven in deze opgave)	→	S D_Y V X Y
(niet gegeven in deze opgave)	→	S D_Y V D_X Y X

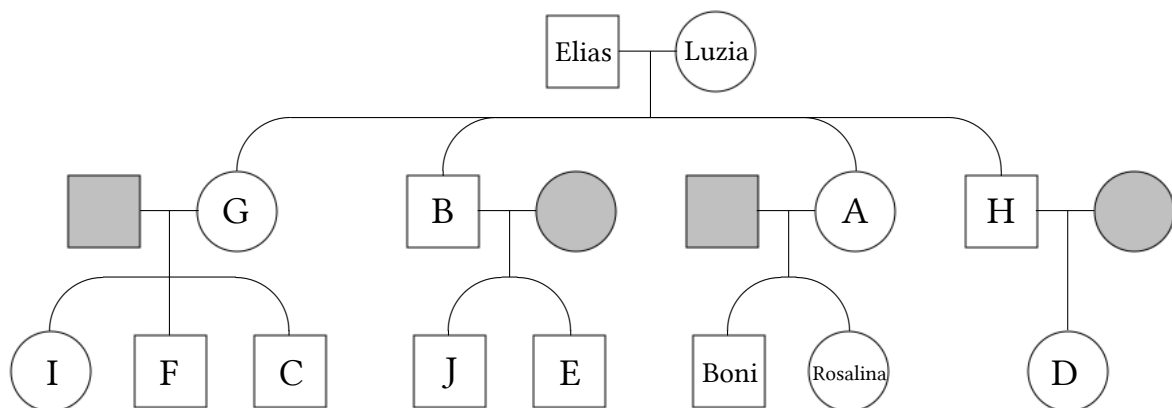
- (a) 17. **kia=iipi siwīrariī mīisaji paajuuyaapi** — *Jij zal deze leraren van de vrouw bezoeken.*
 18. **nu=nikikura Leo paapaaja** — *Hij/zij heeft de vis van Leo gezien.*
 19. **ki=iina masiitiirī mīisaji iimina** —
Ik zal deze kano van de vrouw verkopen.
Ik zal de kano aan deze vrouw verkopen.
 20. **ki=iipi kariiniirī iina mira ikwani** — *Ik zal voor deze kinderen van deze man zorgen.*
- (b) 21. *Jij hebt de kano's van deze kinderen gekocht.*
kia=masiikura iipi iiminaka mira
 22. *Jij zal het touw van de leraar breken.*
kia=paajuuyaana iiyī isikirī
 23. *Ik zal het huis van deze vrouwen kopen.*
ki=iipi iita masiirī iitimira
 24. *Hij/zij zal deze boeken aan Ema verkopen.*
nu=iimi masiitiirī simiimiya Ima
nu=Ima masiitiirī iimi simiimiya
 25. *Ik zal deze kano van deze mannen repareren.*
ki=iina irikatajuurī iipi iimina ikwaniwiya

Opgave Nr 4.

oudere broer $\equiv$ oudere volle neef oudere zus $\equiv$ oudere volle nicht
jongere broer $\equiv$ jongere volle neef jongere zus $\equiv$ jongere volle nicht

(a)

(b) Boni > Rosalina > 10 (D) > 5 (I) > 6 (F) > 8 (J) > 9 (E) > 7 (C)

- (c) (i) oykey mēpit
(ii) oykey
(iii) okoypet
(iv) okip
(v) okwa
(vi) otak

Opgave Nr 5. Regels:

- Woordvolgorde: bijwoord van tijd werkwoord.

- Aspect/Tempus:

aspect	imperfectief (handeling wordt in de tijd verlengd)	perfectief (handeling is kortdurend)
tempus	– niet-verleden (<i>ik roep hen nu</i>) – verleden (<i>ik was hen een week geleden aan het roepen</i>)	– recent verleden (<i>ik heb hen gisteren geroepen</i>) – verleden (<i>ik heb hen een week geleden geroepen</i>)

- Structuur van de werkwoordsvorm:

1. lijdend voorwerp:

aspect	imperfectief	perfectief
1e persoon ev.v	wo-	zw-
1e persoon mv.v	n-	nzn-
2e persoon mv.v 3e persoon mv.v	e-	th-

3. wortel:

aspect	imperfectief	perfectief
<i>zien</i>	-mar-	-mar-
<i>terugbrengen</i>	-brig-	-brim-
<i>vasthouden</i>	-fath-	-faf-
<i>ontmoeten</i>	-wagr-	-waf-
<i>roepen</i>	-bräkn-	-s-

2. aspect = perfectief: -ä- (-äCa- > -eCa-;
C is een medeklinker)

4. aspect = imperfectief: -w-

5. tempus = verleden (*een week geleden*): -a-

6. onderwerp:

1e persoon ev.v	-é (-aé > -a)
1e persoon mv.v	-e (-ae > -ake)
2e persoon mv.v = 3e persoon mv.v	-th (-wth > -wrth)

Antwoorden:

- (a) 15. *Jullie hebben mij gisteren vastgehouden.* **kayé zwefafth**
 16. *Ik heb jullie een week geleden geroepen.* **nümä thäsa**
 17. *Jullie houden mij nu vast.* **zena wofathwrth**
 18. *Zij hebben ons een week geleden ontmoet.* **nümä nznewafath**
- (b) 19. **nümä nbrigwath** *Jullie waren ons een week geleden aan het terugbrengen.*
Zij waren ons een week geleden aan het terugbrengen.
 20. **kayé thefafé** *Ik heb jullie gisteren vastgehouden.*
Ik heb hen gisteren vastgehouden.
 21. **nümä emarwa** *Ik was jullie een week geleden aan het zien.*
Ik was hen een week geleden aan het zien.
 22. **kayé nznäbrimth** *Jullie hebben ons gisteren teruggebracht.*
Zij hebben ons gisteren teruggebracht.